

GULLSPÅNGS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Pedagogisk utvecklingsplan

för utbildning i Gullspångs kommun

2010 – 2015

Inledning

Det demokratiska uppdraget utgör grunden för all utbildning i Gullspångs kommun. Det innebär att planering, aktiviteter och utvärderingar ska genomsyras av ett demokratiskt förhållningssätt som kännetecknas av öppenhet och respekt för varandras olikheter. Ett medvetet arbete för att höja kompetensnivån kring mångfald, genus och jämställdhet samt solidaritet med svaga och utsatta ska bedrivas för att utveckla en pedagogik som tillvaratar allas lika värde, flickors och pojkars möjligheter, behov och potential.

De övergripande målen för förskolans och skolans arbete finns i de nationella styrdokumenterna som skollag och läroplaner. Huvudmannen ansvarar för att alla arbetar efter styrdokumentens intentioner och att alla elever når målen.

Den pedagogiska utvecklingsplanen uttrycker verksamhetens prioriteringar för att uppnå de nationella målen. Planen ska fungera som utgångspunkt för utveckling och förbättring av verksamheten och ska även ligga till grund för budgetprocessen.

En utökad ledningsgrupp bildades under arbetsprocessen kring framtagande av denna plan. Ledningsgruppen har, i dialog med politiker i barn- och utbildningsutskottet, efter remissrunda sammanställt synpunkter från lärare, elever och föräldrar. Därefter har planen fastställts av skolchefen.

Barn- och utbildningsverksamheten ansvarar för att kontinuerlig uppföljning av den pedagogiska utvecklingsplanen sker och att verksamheten utvecklas i enlighet med planen.

Barn och unga i Gullspångs kommun påverkar sina liv och bidrar till en hållbar värld

I visionen betonas vikten av individens ansvar för sin personliga utveckling som har sin grund i individens upplevelse av samhörighet, dvs. KASAM¹ (*Känsla av sammanhang*). Vi är alla en del av sammanhanget och hållbar utveckling är avhängig att alla tar ansvar för helheten.

¹ KASAM: Känsla av sammanhang, kan beskrivas som en teori om kopplingen mellan människan och sammanhanget. Teorin förklaras med tre begrepp: begriplighet, hanterbarhet, meningsfullhet. De tre begreppen beskriver människans upplevelse av sammanhang på tre olika plan: det kognitiva, intellektuella (begriplighet), det praktiska, instrumentella (hanterbarhet) och det känslomässiga (meningsfullhet)

Inriktning för arbetet

Tillståndet i världen kännetecknas av ständiga förändringar och pågående globalisering där olika hållbarhetsfrågor, såväl sociala, ekonomiska som ekologiska, måste få högsta prioritet och vävas ihop till en världsomspännande enhet. Utbildning och kunskap har en avgörande betydelse för att nå framgång i ansträngningarna för att skapa en hållbar värld. En grundläggande uppgift för skolan är att skapa förutsättningar som möjliggör för barn och unga att ta ställning i frågor som rör hållbar utveckling samt att ge dem verktyg för att upprätta kompetens och motivation för att göra medvetna val och aktivt delta i skapandet av ett hållbart samhälle.

Utgångspunkten för utvecklingsarbetet är att lära genom erfarenheter som sker i interaktion med andra. Reflektion kring det som händer i vardagen skapar mening och ger en djupare förståelse för sig själv och omvärlden. Olika uttryckssätt och kommunikationsvägar ska användas för att skapa en gemensam förståelse och för att påvisa olika synsätt samt utmana till ett nytt och kreativt tänkande. Sökandet efter ny kunskap sker i samspel mellan praktik, teori och forskning, för att bidra till en hållbar värld. Kunskap ska upplevas som *begriplig, hanterbar och meningsfull*.

Det pedagogiska uppdraget gynnas av att, utifrån KASAM-begreppen, följa och påverka samhällsutvecklingen. Barnen och eleverna förbereds för att leva i en föränderlig värld där kommunikativa, kreativa och empatiska förmågor bidrar till samhällets och individens harmoniska och hållbara utveckling.

I den pedagogiska utvecklingsplanen formulerar vi två målområden för 2010-2015: Pedagogisk utveckling och Hållbar utveckling. Områdena samstämmer med Skollagen och innefattar kunskap och trygghet. Dessa två målområden hänger intimt samman och bildar en enhet som ligger till grund för det dagliga arbetet i skolorna.

Målområde: Pedagogisk utveckling

Pedagogisk utveckling är en process, där aktuell forskning med hjälp av reflektion omsätts och konkretiseras av alla verksamma inom skolan till pedagogisk handling i form av förhållningssätt och arbetsmetoder.

En gemensam kunskap byggs och goda mötesplatser skapas där pedagogiska erfarenheter leder till reflektion och eftertanke. Ett gott och förtroendefullt samspel med andra utgör grunden för utveckling och lärande. En god dialog, respekt och lyhördhet är centrala begrepp för vårt förhållningssätt.

Framtiden är oförutsägbar men påverkbar. Kommunikation med andra är ett grundläggande behov och en förutsättning för att förstå och vara delaktig i det föränderliga samhället.

Kultur appellerar till känslor och utgör ofta en arena för samverkan där mångfalden berikar. Barn och elever ska engageras och erbjudas möjligheter till upplevelser. Kultur är ett led i barns och ungas lärande och utveckling. Elever ska ges möjligheter att använda olika verktyg för att kunna uttrycka sig och kommunicera med hjälp av kulturella uttrycksformer, såsom t.ex. i lek, samtal, litteratur, konst, musik, film, drama, media och rörelse med mera.

Individens kreativa förmåga ska utvecklas. Problemlösning och förmåga till nytänkande påverkar samhällets utveckling. I samspel med andra skapas kreativa miljöer och vi ökar förutsättningarna för utveckling av vår självkänedom och empatiska förmåga.

Lärarna är goda förebilder och anpassar kontinuerligt lärandemiljöer utifrån enskilda barns, elevers och grupperns behov. Föräldrarnas intresse, engagemang och kunnande tas tillvara. Förutsättningar för föräldrarnas inflytande och delaktighet skapas med hjälp av KASAM för att gynna barnens personliga utveckling,

ÖVERGRIPANDE MÅL:

Elevernas måluppfyllelse ska öka mellan år 2010-2015.

DELMÅL:

- 1. Från och med hösten 2010 ska det i varje arbetslag ske ett kontinuerligt arbete kring kreativ lärmiljö.**
- 2. Alla barn och elever skall ges möjlighet att utveckla sin kommunikativa förmåga genom olika kulturella uttrycksätt**

Målområde: Hållbar utveckling

Barn och elever ska ges förutsättningar för att utveckla sina fysiska och psykosociala förmågor och växa upp i en trygg och säker miljö.

I alla skolor ska arbetet för hållbar utveckling bilda en helhet, där hälsa, miljö och värdegrundarbete blir en ständigt pågående process. En god hälsa förutsätter psykiskt och socialt välbefinnande samt fysisk aktivitet. Vistelse i och närheten till naturen gynnar kreativiteten, leder till genuin förståelse för vår gemensamma miljö och ger dessutom förutsättningar att både uppleva och uppnå en god hälsa. Goda relationer, hög kvalitet på utbildning, fysisk aktivitet efter förmåga, väl sammansatt kost och avhållsamhet från droger är grundläggande förutsättningar för demokrati och folkhälsan i samhället.

Ambitionen i Gullspångs kommun är att skapa en lärmiljö där barn, elever och lärare känner trygghet och glädje. Skolan ska tillämpa ett hälsofrämjande perspektiv och fokusera på livskvalitet samt social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Samarbete med ideella sektorn och föreningslivet är önskvärt och bör utvecklas.

Ett Hållbarhetsråd kommer att bildas. Rådet ska fungera som ett viktigt forum för erfarenhetsutbyte och inspiration i arbete med hållbar utveckling.

Närmiljön, det som är lokalt känt samt närliggande är en viktig utgångspunkt för förståelsen av större sammanhang. I Gullspångs kommun finns det goda förutsättningar för att knyta lärandeprocessen till det unika natur- och kulturlandskapet, näringslivet och föreningslivet. Skagern och Vänern, Gullspångsälven, Getryggen i Hova, Södra Råda gamla kyrkplats och Högsåsen, Frans G Bengtssons Minnesbibliotek och den unika Gullspångslaxen är exempel på resurser som bör nyttjas i skolverksamheten.

Dialog och samarbete med det lokala näringslivet i form av studiebesök, praktikplatser och feriearbeten utgör en viktig del av barn och ungdomars omvärldsorientering och är en god grund för framtida entreprenörskap och arbetsliv.

ÖVERGRIPANDE MÅL:

Samtliga skolenheter i Gullspångs kommun ska vart tredje år förnya sin utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling”.

DELMÅL:

- 1. Barns och elevers förståelse för hur de kan påverka sin hälsa och livskvalitet ska öka under år 2010-15.**
- 2. Samtliga skolenheter ska öka nyttjandet av lokala resurser i närmiljön under år 2010-15.**
- 3. Samtliga som verkar i skolan ska utveckla sitt professionella förhållningssätt genom kritisk granskning och regelbunden reflektion.**

Begreppsdefinitioner

Barn

Barn i förskolan

Elev

Barn, unga och vuxna studerande i skolan

Skola

Förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, träningskola, gymnasiesärskola, gymnasiets Individuella Program, Lärcentrum med vuxenutbildning samt Särvox

Lärare

personal som har ett pedagogiskt ansvar i någon av skolformerna

Övriga personalkategorier

alla vuxna som verkar i skolan och bidrar till måluppfyllelsen

Arbetslag

olika professioner som samverkar för att förverkliga uppdraget

Kunskap

förståelse, fakta, förtrogenhet och färdighet

Lärande

en process som leder till kunskap och personlig utveckling

Undervisning

organiserat lärande

Nationella styrdokument

avser framför allt skollag, läroplaner för förskola (Lpfö 98), grundskola (Lpo 94), och gymnasieskola (Lpgy) samt kursplaner för grundskolan.

KASAM (Känsla av sammanhang)

Antonovsky. A., Hälsans mysterium, Natur och Kultur, 1991

Hanson A., Salutogent ledarskap - för hälsosam framgång, Fortbildning AB, 2010

Fastställd av Kinga Konopka/Skolchef

Hova 101208

Bil 1 Utvärdering

PEDAGOGISK UTVECKLING

Måluppfyllelsen ska successivt öka under år 2010-2015.

Utvärdering sker genom årliga jämförelser i år 3, 5 och 9.

Mål 1 Från och med hösten 2010 ska det i varje arbetslag ske ett kontinuerligt arbete kring kreativ lärmiljö.

Utvärdering sker årligen genom fokusgruppintervju. Analysen redovisas i enheternas kvalitetsredovisning.

Mål 2 Alla barn och elever skall ges möjlighet att utveckla sin kommunikativa förmåga genom olika kulturella uttryckssätt.

Utvärdering sker genom årliga jämförelser i år 3, 5 och 9.

TRYGGHET/ HÅLLBAR UTVECKLING

Samtliga skolenheter i Gullspångs kommun ska vart tredje år förnya sin utmärkelse ” Skola för hållbar utveckling”.

Utvärdering sker årligen och redovisas i respektive skolenhets kvalitetsredovisning. Vart 3:e år sker en grundligare utvärdering genom skolverkets granskning av varje skolenhets ansökan om förnyelse av utmärkelsen *Skola för hållbar utveckling*.

Mål 1 Barns och elevers förståelse för hur de kan påverka sin hälsa och livskvalitet ska öka under år 2010-15.

Utvärdering sker årligen och redovisas i respektive skolenhets kvalitetsredovisning.

Vart 3:e år (2011 och 2014) ska grundligare utvärdering ske genom t.ex. enkät eller muntlig intervju med elever i åk 2, 5 och 8 samt med ett urval av föräldrar i förskolan.

Mål 2 Samtliga skolenheter ska öka nyttjandet av lokala resurser i närmiljön under år 2010-15.

Utvärdering genom en enkät i år 4, 6, 9 sker årligen och redovisas i respektive skolenhets kvalitetsredovisning.

Mål 3 Samtliga som verkar i skolan ska utveckla sitt professionella förhållningssätt genom kritisk granskning och regelbunden reflektion.

Utvärdering sker genom personalens skriftliga reflektioner vid varje termins slut.

Analysen redovisas i enheternas kvalitetsredovisning.